

1937 13/11 29: I. Beh. af F. t. L. om Omdannelse af Hær og Flaade til et Vagtkorps m. m. 1938

[Holger Andersen.]

angrebet, vore Folk var blevet myrdede, og vi havde fuldkommen Ret til at forsvare os imod disse Angreb.“

Mr. Johnson spørger paa ny:

„Ja, men tror den højtærede Senator ikke, at den sande Aarsag til den spansk-amerikanske Krig var vidt forskellig herfra?“

Mr. Borah svarer:

„Det kan have været saa. Hvis saa er, vilde Krigen have været forbudt ved Traktaten.“

Mr. Johnson:

„Ja, men førte vi da ikke Krigen paa en fra denne Paastand i Virkeligheden ganske forskellig Basis?“

Mr. Borah svarer:

„Jeg ved ikke, hvad den højtærede Senator tænker paa.“

Derefter udvikler Mr. Borah og senere en anden Senator, Mr. Reed fra Missouri, hvorledes Forholdene var, da den spansk-amerikanske Krig udbrød. Det amerikanske Panserskib Maine var sprunget i Luften, og man beskyldte Spanien for at have en Finger med i Spillet og have foranlediget dette. Men det er jo dog en Kendsgerning, fremhæves det overfor Senator Borah, at den spanske Regering ufortøvet fralagde sig ethvert Ansvar for den begaaede Handling, og at den spanske Regering gjorde sig de yderste Anstrengelser for at undgaa Krig ved at søge Stridighederne bilagt ad fredelig Vej. Hvis denne Traktat havde været i Kraft, vilde vi — siger Mr. Reed — sikkert have været forpligtet til under Hensyn til den spanske Regerings Forestillinger at have afgjort Sagen ad fredelig Vej. Man tilbød fra spansk Side oven i Købet at afgøre Sagen ved Voldgift. Dertil svarer Borah:

„Vi vilde under denne Traktat efter min Mening ikke paa nogen Maade være mere bundet, end vi er det i dette Øjeblik, da denne Traktat altsaa ikke er ophøjet til gældende Ret.“

Jeg skal ikke fordybe mig yderligere i det Ordskitte, jeg her har følt mig foranlediget til at drage frem, fordi det forekommer mig ganske overordentlig karakteristisk til Belysning af, hvilket Fortolkningsspil — dybt beklageligt, men ikke desto mindre en overordentlig politisk Re-

alitet — der drives med Kellogg-Traktaten, og det oven i Købet fra de Magters Side, som har sat allermest ind paa at faa denne Traktat ophøjet til gældende Folkeret. Det forekommer mig, at en indgaaende Belysning baade af denne Traktats faktiske politiske Værdi og af dens mulige Indvirken paa Folkeretten er et overordentlig vigtigt Spørgsmaal, som det vil være særdeles betydningsfuldt at faa indgaaende belyst. Naar jeg har følt mig foranlediget til at drage denne Sag saa indgaaende frem ved denne Lejlighed, er det, fordi det forekommer mig, at baade politisk og folkeretligt tegner sig her en Udvikling, til hvilken det Lovforslag, der er lagt paa dette høje Tings Bord, maa tegne sig som en meget stærk og skrigende Modsætning.

Jeg skal derefter med nogle Bemærkninger vende mig til det Spørgsmaal, der er fremdraget saa stærkt her: Forholdet til vore nordiske Nabolande. Det har overrasket mig at høre, at forskellige ærede Medlemmer af dette Ting vil give det Udseende af, at det var et Forhold, der først nu kastedes ind i Debatten. Man har endog, jeg husker ikke mere, hvem det var, fordristet sig til at paastaa, at det var de nuværende Oppositionspartier, der kastede dette Spørgsmaal ind i Debatten og ikke undsaa sig for at paakalde Udlandet for derigennem at fremkalde Ytringer, som kunde lægge Baand paa dette høje Tings Beslutningsfrihed — jeg tror, det ærede Medlem Hr. J. P. Larsen nikker —, men dette har jo intet med det virkelige Forhold at gøre. Spørgsmaalet om en dansk Afrustnings Indvirken paa de nordiske Nabolande, ganske særlig paa Sverige, var netop meget stærkt fremme under Afrustningsdebatten i 1924. Jeg maa maaske i denne Forbindelse have Lov til at minde om, at det var Sveriges daværende Statsminister, den samme Mand, der nu er Sveriges Udenrigsminister, Excellencen Trygger, som i en stor Tale i Malmø i August 1924 rejste Spørgsmaalet om dansk Afrustnings Følgevirkninger for Sverige. Jeg maa maaske endvidere have Lov til at minde om den Tale, som Sveriges daværende liberale Udenrigsminister i det Tryggerske Kabinet, Marks von Würtemberg, holdt i September 1924, den har gentagne Gange været citeret her i Tinget. Saadan er jo Forholdet, og Hr.